

DIAKONHJEMMET BARNEHAGE BORGENSEIEN

ASKELOADDEN ÅRSPLAN 2023–2024

INKLUDERENDE BARNEMILJØ

Diakonhjemmet Omsorg

1. Om barnehagen

Velkommen til et nytt barnehageår i Borgenveien barnehage!

- **Fortsatt tett samarbeid mellom barnehagene i Diakonhjemmet Omsorg**

Vi ser at vi drar nytte av å ha felles ledelse. Det er lettere å se muligheter for faglig samarbeid og det gir oss en mulighet til å kunne bruke ressursene på tvers av barnehagene. Personalet samarbeider tett om de samme prosjektene og kan besøke hverandre for å lære mer om hverandres praksis. Hver avdeling har en vennskapsavdeling med samme aldersgruppe i den andre barnehagen. Disse avdelingene samarbeider litt tettere, og barnegruppene kan besøke hverandre. Det arrangeres også felles barnehagelæremøter hvor det diskuteres pedagogiske spørsmål.

- **Systematisk kvalitetsarbeid**

Barnehagene våre fortsetter med å bruke analyse- og observasjonsverktøyet EBBA. Det er utviklet av barnehageforskere og brukes for å vurdere kvaliteten på barnehagens vilkår for omsorg, lek, læring og danning. Resultatene av observasjonene er grunnlaget for videre arbeid med kvalitetsutvikling. Barnehagelærerne skal observere hverandres avdelinger, på tvers av barnehagene.

- **Utviklingsprosjekt om uteleken i samarbeid med Høgskolen i Innlandet**

Borgenveien og Steinerud barnehager går nå inn i det andre året i et toårig utviklingsprosjekt i regi av Vestre Aker bydel, i samarbeid med Høgskolen i Innlandet. Målet er å skape kunnskap om inkluderende praksiser i barnehagene generelt og på avdelingene spesielt. Gjennom samarbeidet med Høgskolen får barnehagen støtte til å drive utviklingsarbeidet.

Tema for utviklingsarbeidet er hvordan personalet kan være med på å skape en inkluderende hverdag for alle barn. Vi har valgt å se spesielt på uteleken i dette arbeidet, fordi det er mest utfordrende å være tett nok på der. Da er barna spredt på et større område.

Vi bruker aksjonsforskning som metode og involverer hele personalgruppen i arbeidet med å videreutvikle personalet som gode premissleverandører for inkluderende miljø og lek. Hele personalet deltar i refleksjonsgrupper og opplæring med de andre barnehagene i bydelen som også deltar i samme utviklingsarbeid.

Les mer om satsningen på det inkluderende barnemiljøet under satsingsområde lenger ned i årsplanen.

- **Foreldreveiledningsgruppe i regi av barnehagen**

I Diakonhjemmet barnehager ser vi det som viktig å bidra til å styrke familien gjennom ulike former for foreldrestøtte. Vi har valgt å bruke ICDP som grunnlag for vårt arbeid. ICDP er et enkelt, helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. ICDP ble utviklet av professor Karsten Hundeide og professor Henning Rye ved Universitetet i Oslo. Det er bygget på forskning innen utviklingspsykologi, tilknytningsteori og klinisk erfaring, som understreker betydningen av samspillet mellom barn og de nærmeste

omsorgspersonene gjennom oppvekstårene. ICDP har som sin grunntanke at den beste måten å hjelpe et barn på, er å hjelpe barnets omsorgspersoner. Den mest virkningsfulle strategien er å støtte og bevisstgjøre barnets stabile omsorgsnettverk.

Vi starter opp en ny veiledningsgruppe for foresatte etter nyttår. Barnehagen har fått prosjektmidler til å gjennomføre gruppene rett etter stengetid, med tilbud om barnepass for barna og en enkel middag for barn og foreldre.

Veiledningsgruppen vil følge metodikken fra foreldreveiledningsprogrammet ICDP og ledes av sertifiserte veiledere. Dette er et anerkjent program som blir mye brukt i mange kommuner i Norge. Det er ikke et kurs der man får en manual på hva som er riktig eller galt, men det er en bevisstgjøringsprosess og hjelp til å bli sensitiv på hvordan foreldre kan justere seg til barnet sitt og gi den støtten han/hun har bruk for i sin utvikling.

- **Barnehagens rolle som støtte for foreldrene**

Personalet skal møte foreldrene på en slik måte at vi fremmer deres oppfatning av seg selv som kompetente og mestrende omsorgsgivere. Det gjelder både i de daglige møtene ved levering og henting, i foreldresamtalene og foreldremøtene. Det er viktig at personalet reflekterer over hvordan vi kan gjøre dette i praksis.

Vi skal også bidra til å fremme en positiv oppfatning av og holdning til barna, både i samarbeid med foreldre, i personalet og mellom barn. Vi vet at det vi tenker om barnet gjør noe med hvordan vi møter det. Omsorgen vi gir er preget av hvilken oppfatning vi har av barnet.

- **Generasjonsmøter**

Barnehagene fortsetter samarbeidet med Diakonveien Omsorg+, der vi ønsker å legge til rette for gode møter mellom generasjonene. Noen ganger blir det små og nære møter, andre ganger større arrangementer.

- **Praksisbarnehager for barnehagelærerutdanningen**

Begge barnehagene på Diakonhjemmet er praksisbarnehager for OsloMet og tar imot barnehagelærerstudenter i praksis i ulike perioder gjennom hele barnehageåret. Tett samarbeid med barnehagelærerutdanning hjelper oss til å holde oss faglig oppdatert og til å reflektere over egen praksis.

- **Lærlinger i barnehagene**

Begge barnehagene på Diakonhjemmet tar imot lærlinger fra barne- og ungdomsarbeiderfaget. Lærlingene betjener en 50% stilling, men er til stede i barnehagen 100%. Halvparten av tiden er de i tillegg til den ordinære bemanningen. Både Borgenveien og Steinerud har en lærling hver dette barnehageåret.

- **Arbeidsinkludering i barnehagene våre**

Vi samarbeider med ulike arbeidsmarkedstiltak og tar imot kandidater som skal prøve seg ut i arbeidslivet i en periode. Alle disse kommer i tillegg til den ordinære bemanningen og blir en ekstra ressurs. Vi samarbeider blant annet med organisasjonen Helt Med i Borgenveien barnehage.

- **50 års jubileum for barnehagedrift på Diakonhjemmet**

I år feirer vi at Diakonhjemmet har drevet barnehager i 50 år! Steinerud barnehage startet i 1973 og Borgenveien i 1986.

I den anledning inviterer Diakonhjemmet til et jubileumsseminar for barnehageforeldre og andre inviterte gjester 06. desember kl 17.30-20.00. Vi håper alle foreldre har mulighet til å delta! May Britt Drugli, professor i pedagogikk, vil holde et foredrag. Mer informasjon om tema vil komme senere.

Med ønsker om et godt samarbeid dette barnehageåret!

Mvh

Lisbet Røsok Maloku

Styrer, Diakonhjemmet Omsorg Barnehager

2. Årets satsningsområde: Inkluderende barnemiljø

Dette barnehageåret har vi i Diakonhjemmets barnehager valgt å fortsatt ha søkelys på inkluderende barnemiljø. Hvordan kan vi skape et trygt lekemiljø der alle kan delta? Hvordan kan vi støtte barnas samspill, unngå utenforskap og gi leken gode vilkår? Barns relasjoner er alltid de voksnes ansvar og vi må gi dem rammer som er mulige å mestre.

Vi går inn i det andre året i utviklingsarbeidet med spesielt fokus på uteleken som arena for dette, men vi jobber samtidig med hele barnehagehverdagen.

Bakgrunn for valg av satsningsområde

Rammeplan for barnehager skriver at barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og få være i positivt samspill med barn og voksne.

Leken er en viktig arena for sosial samhandling og skal ha en sentral plass i barnehagen.

Barnehagen skal fremme et inkluderende miljø, der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek. Personalet skal observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser. Vi skal ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Vi fortsetter arbeidet med utviklingsarbeidet, der vi ser nøye på personalets rolle med å jobbe fram et godt lekemiljø. Deltakelse i utviklingsarbeidet gir hele personalet faglig støtte til et systematisk arbeid over tid.

Innenfor eller utenfor i leken.

Det er lett å tenke at det bare handler om å gi barna tid, så vil leken gå av seg selv. Og at leken er barnas arena, som de voksne skal være forsiktige med å forstyrre. Men vi vet at det ikke er slik. Det er mange barn som trenger hjelp til å mestre de ferdighetene de trenger for å være en attraktiv lekekamerat.

Vi vet også at leken ikke alltid er god eller utvikler seg på en positiv måte. Vi trenger voksne som er så tett på barna at de ser hva som skjer, og kan gå inn i leken for å støtte samspillet. Personalet skal jobbe aktivt for å fange opp uheldige episoder eller prosesser og avverge at noen til stadighet kommer utenfor fellesskapet. Små barn kan dytte, bite og slå, det er en del av barns utvikling og ikke nødvendigvis mobbing, men dersom dette blir et mønster og barnet ikke har det bra, skal barnehagen gå tidlig inn med tiltak i et tett samarbeid med foreldrene. Krenkelser vil forekomme som en del av et sosialt samspill, men det er svært viktig at personalet reagerer raskt på dette og jobber aktivt for å forebygge og unngå at det skjer. Alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø uten krenkelser og mobbing.

Noen ganger får barn avslag når de vil være med i leken. Dette kan oppleves vanskelig, men det er ofte ikke den beste løsningen å kreve at alle barn som spør, må få være med. En lek som allerede er i gang, er sårbar og må vernes. Det er de voksnes ansvar å hjelpe barn som er utenfor i lek, og de må vurdere hva som er riktig framgangsmåte i hvert enkelt tilfelle.

3. Barnas psykososiale miljø

Rammeplanen peker på viktigheten av sosial kompetanse for å fungere godt sammen med andre. Den sier også at barn skal støttes til å ta andres perspektiv og reflektere over egne og andre barns følelser, opplevelser og meninger. Støtte barn i å sette egne grenser og respektere andres. I tillegg til å forebygge og stoppe diskriminering, mobbing og uheldige samspillsmønstre. Forebyggende arbeid mot utestenging, mistriksel og mobbing har fått et klarere fokus etter nytt regelverk for et godt barnehagemiljø trådte i kraft fra januar 2021.

På Askeladden vil vi derfor ha et spesielt søkelys på hjelpe barna med samspillet i leken og i hverdagen. Vi skal også legge opp til å reflektere sammen med barna rundt ulike væremåter og hvordan disse påvirker oss.

Mål for dette barnehageåret:

- Alle barn involveres og inkluderes i fellesskapet på avdelingen.
- Alle barn har gode samspillsegenskaper, som gir mulighet til selv å delta i aktiviteter og lek på en god måte, men som også er inkluderende ovenfor andre barn.
- Barna kan gjenkjenne plaging, erting og mobbing.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Bruke bøker, dramatisering, illustrasjoner på veggene m.m. som utgangspunkt for refleksjon, knyttet hvordan vi kan være sammen og behandle hverandre på en god måte.
- Utforme trivselsregler for avdelingen sammen med barna.
- Ha aktiviteter felles og i mindre grupper for å fremme samspillet mellom barn og legge til rette for at ulike barn kan ha det gøy sammen.

4. Lek

Rammeplanen er opptatt av lekens egenverdi skal anerkjennes, men også at leken skal være en arena for læring, samt sosial og språklig samhandling. Den nevner videre at alle barn skal få oppleve glede og engasjement gjennom lek, alene og sammen med andre. For å greie dette sier Rammeplanen at personalet skal tenke på hvordan de organiserer rom inne og ute, og hvilke materialer de tilbyr. Barna skal få oppleve et inkluderende lekemiljø der de får den støtten de trenger for å oppleve glede av å delta i lek. Rammeplanen sier personalet skal delta og berike leken på barnas premisser.

Mål for dette barnehageåret:

- Personalet involverer seg i barnas lek. Skaper god lek gjennom deltagelse og gjennom tilrettelegging av leken både ute og inne.
- Personalet observerer og evaluerer barnas muligheter til god lek kontinuerlig.
- Barna blir inkludert i lek, og får oppleve gode lekesituasjoner. Barna inkluderer andre barn inn i leken.
- Barna har et variert utvalg av leker både ute og inne, lekemateriell som gir mulighet for allsidig lek.
- Uteleken er allsidig.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Personalet skal vurdere rammene rundt før de slipper barna inn i leken. Vurdere hvilke behov for tilrettelegging barna trenger i leken mtp. lekemateriell, sammensetning av barn, skjerming av lek og behov for voksendeltakelse.
- Personalet skal ikke la barn leke alene over lengre tid, men observere, delta eller på annen måte analysere situasjonen og om alle barna opplever god lek.
- Ha et større og mer variert utvalg leker til bruk utendørs. Ha ulike kasser med leker som barn etter behov kan få ta med ut. Lekene i kassen skal ha et mål om å inspirere barna til ny type lek utendørs.

- Bruke observasjoner fra lek for å sette søkelys på ulike aspekter ved leken på avdelingen. Hva fungerer bra, hva er uheldig o.l.? Bruke minst 15 minutter på hvert avdelingsmøte til å evaluere og evt. utarbeide nye arbeidsmåter knyttet til lek.

5. Læring

I Rammeplan for barnehagen står det at barna skal «få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt». Rammeplanen peker også på at personalet skal være oppmerksomme på barnas interesser, initiativ, kreativitet m.m. Personalet skal videre støtte barnas refleksjoner og sørge for en progresjon i barnehagens innhold.

Personalet må i den sammenheng også være bevisst på hvordan vi møter barnas interesser. Vi skal undre og reflektere sammen med barna, men uten fasit eller et «rett svar».

Mål for dette barnehageåret:

- Tilby et stimulerende og utfordrende læringsmiljø. Der vi tar hensyn til ulike barns behov, bl.a. knyttet til alder, interesser, utvikling, språk og kjønn.
- Personalet er i læringsprosessen sammen med barna. Bruker barnas undring i stedet for å komme frem til et gitt resultat og «riktige» svar.
- Bruker barnas interesser til å fordype oss i temaer

Tiltak for dette barnehageåret:

- Bruke bl.a. de faste aldersinndelte gruppene til å gi barna erfaringer med ulike fagområder tilpasset alder. Tilføre og gi nye erfaringer, men alltid tilpasse formen på aktivitetene etter barnas interesser og utvikling.
- Ha tilgjengelig lekemateriell som kan gi erfaringer knyttet til fagområder. Eksempler kan være en lekekasse med leker som har ulik vekt og form. Eller en boks med magneter og metallgjenstander, som gir barna erfaringer med magnetisme.
- Bruke avdelingsmøter til å reflektere over vår væremåte i lærings situasjoner sammen med barn. I tillegg til å samkjøre og finne frem til lærings situasjoner vi skal tilby barna.

6. Omsorg

Fra rammeplanen: *«I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.»*

Omsorg betyr kort at barnet skal bli møtt, sett og ivaretatt på en måte som gir barna trygghet til å møte barnehagehverdagen på en positiv og trygg måte. Det vil si at vi må jobbe med gode relasjoner mellom voksne og barn, og at personalet må utforske hva som gjør barna på avdelingen trygge på hverandre og personalet.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi møter barna og deres individuelle behov uavhengig av alder, behov, kjønn og interesser.
- Alle barna får trening i å yte omsorg overfor hverandre
- Vi tar hensyn til ulike barns behov for ro, hvile, aktivitetsnivå og fysisk utfoldelse.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Dele inn avdelingen etter barnas behov og ønsker om ro, hvile og aktivitetsnivå. Kontinuerlig bruke avdelingsmøter til å finne ut hvordan vi skal utforme gruppene, og hvorfor.
- Bruke felles øvelser i samlinger/aktiviteter til å føle på ro, stillhet og konsentrasjon. F.eks. lukke øynene, lytte og konsentrere oss om en lyd, være oppmerksom på pusten vår o.l.

- Personalet skal sammen reflektere over hvordan vi kan hjelpe barna til å vise omsorg ovenfor hverandre. Hvordan påvirker personalets væremåte barnas muligheter til å hjelpe hverandre?

7. Danning

Rammeplan for barnehagen skriver om danning at barna skal støttes i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og at barnehagen skal fremme samhold, solidaritet, samtidig som individuelle uttrykk blir verdsatt og fulgt opp. Rammeplanen skriver også at barna skal støttes til å uttrykke synspunkter og gjennom samspill, dialog, lek og utforskning. Bl.a. skal de utvikle kritisk tenkning og etisk vurderingsevne.

Personalet må legge til rette for at barna kan være nysgjerrige og uttrykke seg i barnegruppen. Etiske utfordringer i hverdagen kan utforskes gjennom lek, dialog eller andre samspill. Personalet skal være var for enkeltbarns uttrykk, og lage rom for ulike meninger og forslag. Det skal være lov å være forskjellig, og ingen skal trenge å være perfekt!

Mål for dette barnehageåret:

- Barna skal få hjelp til å inkludere hverandre i lek.
- Barna får forståelse og respekt for egen og andres kropp, personlighet og interesser.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Legge til rette for refleksjon rundt etiske problemstillinger knyttet til temaer som vennskap, å inkludere hverandre, hva som gjør en lek morsom, kan alle gjøre som de vil, ulikhet? Bruke illustrasjoner på veggene på avdelingen for spontane samtaler, og bøker, spill m.m. til planlagte samtaler.
- Personalet skal bruke åpne spørsmål og være nysgjerrige på barnas egne synspunkter, ønsker og løsninger i ulike situasjoner og aktiviteter.

8. Kommunikasjon og språk

Som rammeplanen påpeker skal vi være bevisst at kommunikasjon og språk påvirker alle sider ved barnets utvikling. Ulike barn krever ulike tilpasninger for å kommunisere og bruke språket. Personalet skal, slik rammeplanen skriver, legge til rette for at alle barna involveres i samspill og samtaler. Personalet må gi barna tid og mulighet til ytre seg på sin egen måte og etter eget tempo. Tospråklige barn skal oppleve at morsmålet blir tatt hensyn til, og at det er en ressurs for dem selv og resten av barnegruppen.

Mål for dette barnehageåret:

- Gode språksituasjoner knyttet til lesing, samtaler og dialoger mellom barn og voksne.
- Alle barn har mulighet til å delta, og får tilpasset aktiviteter knyttet til språk og kommunikasjon. Uavhengig av forutsetninger.
- Barnehagen har et rikt utvalg og bruk av barnelitteratur som representerer et mangfold av kjønnsroller og normer.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Gi barna ro til å fokusere på aktiviteter knyttet til kommunikasjon og språk. Dette kan f.eks. gjøres ved sette av tid til at mindre grupper med barn og arbeide med temaer, leker, bøker o.l.
- Ta i bruk dialogisk lesing i mindre grupper, for alle på barn på avdelingen.
- Personalet skal reflektere sammen om hvordan vi bruker språk sammen med barn. Bli mer bevisst hvordan man snakker med og om ulike barn mtp. kjønn, interesser, personlighet og bakgrunn.
- På avdelingsmøter skal minst 30 minutter hver måned settes av for å belyse og endre praksis på avdeling knyttet til språk og kommunikasjon.

9. Medvirkning

I rammeplanen blir barns medvirkning beskrevet som barns aktive deltagelse, innflytelse og vurdering av barnehagens virksomhet. Alle barn skal oppmuntres og få mulighet til å medvirke, uavhengig av alder og uttrykksform. Dette skal gjennomføres ved at personalet observerer og følger opp barnas ulike uttrykk og behov.

På Askeladden skal vi implementere barns medvirkning inn i måten vi arbeider på. Bl.a. gjennom å ta utgangspunkt i barnas interesser når vi velger temaer vi jobber med, og hvordan og hva vi tilbyr av lekemateriell. Barnas ønsker og behov skal også tas hensyn til i utformingen av rutiner og regler på avdelingen og i barnehagen. Vi skal også være bevisst på å arbeide med at alle barn på avdelingen får mulighet til å medvirke.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna sine ulike former for ønsker og innspill er med på å forandre hvordan vi legger opp dagen, hva vi gjør og hvordan det gjennomføres. Dette knyttes spesielt opp mot barnas lek.
- Barna ses på som en ressurs i det pedagogiske arbeidet.
- Alle barn får mulighet til å medvirke ved å ta hensyn til ulike personligheter, væremåter og alder.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Bruke planlagte samtaler, og samtaler i hverdagen til å utforske hvordan barna opplever sin barnehagehverdag. Lage plakater eller på andre måter vise frem temaer fra samtalene.
- Barnas innspill skal medvirke i utformingen av regler og rutiner, samt rammene i lek og aktiviteter. Sammen med barna finne ut av hva som går an å endre på og hva som ikke lar seg gjøre.
- Se om det er enkelte barn som får påvirke mye, og andre som får påvirke lite eller ingenting. Diskutere i personalet hvordan vi klarer å ta hensyn til ulike barn sine interesser, verbale og non-verbale uttrykk.

10. Livsmestring og helse

Livsmestring og Helse har i rammeplanen mange punkter. Alt fra å fremme gode matvaner, fysisk aktivitet/motorisk utvikling til psykiske helse og å motvirke mobbing.

På Askeladden skal vi ha søkelys på at barnehagen skal være et trygt sted for barna å utforske hvem de og hvordan de ønsker utfolde seg. Vi skal arbeide med fellesskapet i barnegruppen for å forebygge krenkelser og mobbing.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna får øvelse i å utfordre seg selv og samtidig ta hensyn til andre.
- Personalet åpner opp for at alle barna bruker kroppen på en allsidig måte.
- Barna blir ikke definert av andre, men får definere seg selv
- Personalet utformer og sørger for at lek, aktiviteter o.l. ikke diskriminerer, ekskluderer og gjør det vanskelig for enkelte barn å delta.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Bruke felles aktiviteter som utgangspunkt for å jobbe med å hjelpe, stå sammen, trøste, heise hverandre opp og føle samhold.
- Reflektere sammen med barna og innad i personalet hva som kan stoppe enkelte barn fra å delta. Bruke 30 min av avdelingsmøter i måneden til å diskutere og evaluere hvor godt vi ivaretar ulike barns behov i hverdagen, i samling, i aktiviteter m.m.
- Snakke sammen og lære alle (barn/voksne) å spørre hverandre hvis vi lurte på noe knyttet til hverandres liv. Være spørrende i stedet for å definere andre ut fra oss selv.

- Ha lav terskel for å sette inn tiltak og lage aktivitetsplan ved samspill som gjør at barn ikke har det bra i barnehagen.

11. Digital praksis

Som det står i rammeplanen, skal digitale verktøy i barnehagen bruke med omhu. Bruk av digitale virkemidler er for å bidra til et allsidig læringsmiljø, men skal ikke dominere som arbeidsmåte.

Vi skal på Askeladden ta i bruk enkelte programmer/spill for å støtte opp under leken og kreativiteten til barna. I tillegg til å ta i bruk internettsøk for å utforske temaer som barna er interessert i. Personalets rolle som veileder, samtalepartner og medskaper er viktig i barnas bruk av digitale verktøy og praksis.

Mål for dette barnehageåret:

- Personalet legger til rette for at barn utforsker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- Sikrer at alle barn har erfaring med digitale hjelpemidler.
- Har en kritisk holdning til bruk av digitale hjelpemidler.

Tiltak for dette barnehageåret:

- La barn få erfaringer med å bruke enkle digitale verktøy, slik som tegneprogrammer og andre kreative apper/programmer/nettsider.
- Barn skal ikke få tilgang til PC/nettbrett uten at voksne følger opp og sitter sammen med barna.
- Personalet skal være varsomme med hvilke digitale uttrykk de viser barna, og kunne begrunne bruk av bilder/fotografier, spill, internettsøk og musikk/video (youtube).

12. Bærekraftig utvikling

Rammeplan for barnehagen sier at barn i barnehagen skal få mulighet til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal få naturopplevelser og oppleve naturens mangfold. Videre skal barna få erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene rundt seg. Vi skal fortsette å utvikle arbeidet med å dyrke egne grønnsaker/spiselige vekster.

Barnehagen er nå sertifisert som miljøfyrtårn. Det betyr et mer målrettet arbeid med å begrense bruk av materialer, i tillegg til at vi kildesorter m.m. Barna skal få erfaring med hvorfor og hvordan vi kan bruke mindre og kaste mindre, men uten å legge skylden over på barna, eller begrense barnas uttrykk unødig.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi har søkelys på gjenbruk, bruk av materialer og avfallshåndtering.
- Har det gøy i naturen og bruker den, men ikke på bekostning av naturen.
- Personalet reflekterer over og ser på de sosiale aspektene knyttet bærekraftig utvikling.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Personalet skal være bevisst på eget bruk av utstyr og materialer, og ta med oss barna inn i denne beslutningsprosessen. Snakke, fundere og være kreative sammen rundt hvordan vi kan bruke utstyr og materialer på nye måter.
- Bruke gjenbruk og naturmaterialer for å lage felles leker, og som arena hvor vi alle kan være kreative og skape noe uansett bakgrunn.
- Legge til rette for fine naturopplevelser og reflektere over hvordan vi bruker og påvirker naturen.
- Kildesortere sammen med barna. Bruke samtaler, bøker, aktiviteter, turer m.m. til å snakke og reflektere sammen med barna om hva og hvorfor vi kildesorterer.
- Gi erfaringer med å dyrke frem egne planter, vekster, grønnsaker o.l.

13. Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Diakonhjemmet sine barnehager er opptatt av å ta vare på de gode verdiene som gjenspeiles i vår praksis, samtidig som vi vil være med på endringsarbeid som tar utgangspunkt i våre forbedringsområder. Dette innebærer et ærlig og kritisk blikk på det vi allerede gjør bra og det som vi kan bli enda bedre på. For å systematisere arbeidet med kvalitetsheving tar vi i bruk et nytt kartleggingsverktøy som heter EBBA.

EBBA (En bedre barnehagehverdag for alle) er et digitalt analyse- og observasjonsverktøy for kvalitetsutvikling i norske barnehager laget av barnehageforskere. Gjennom dette verktøyet ser vi på kvaliteten på barnas vilkår for omsorg, lek, læring og danning. Det gjennomføres observasjon på avdelingene, en dag hver. Observatøren har fokus på den voksnes tilnærming og relasjoner til barna. Det er personalet, rutinene og bruken av lokalene som blir observert, ikke barna. Etter at observasjonen er gjennomført, analyseres dataene umiddelbart av EBBA, som produserer en rapport over hva avdelingen er god på, og hva som kan jobbes videre med for å heve kvaliteten.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi bruker ulike former for planlegging og dokumentasjoner av arbeidet vårt.
- Evaluerer egen praksis gjennom året, og gjør kontinuerlig endringer ut fra dette.
- Personalet har et kritisk blikk på egen praksis og holdninger

Tiltak for dette barnehageåret:

- Bruke kalenderen i Mykid for å informere og kort begrunne/beskrive ukas aktiviteter og gjøremål.
- Bruke månedsplan for å beskrive hva vi gjør og hvorfor. Utarbeides i starten av måneden og evaluere på personalmøtet i slutten av måneden.
- Bruke «dagen i dag» i tillegg til barnehagens fysiske rom til å vise hva vi holder på med og hvorfor. Sistnevnte skal også brukes sammen med barna for å finne ut hva de synes og har lyst til.